

Londra Müzik Koleji (LCM) Piyano Sınav Kitaplarındaki Teknik Çalışmaların İçerik Yönünden Değerlendirilmesi

Evaluation in Terms of Content The Technical Studies in London College of Music (LCM) the Piano Exam Books

Barış Toptaş

Doç. Dr., Adıyaman Üniversitesi, Devlet Konservatuvarı, Müzikoloji Bölümü, Adıyaman, Türkiye

ÖZET

Teknik çalışmalar çalgı eğitiminin önemli basamaklarından biridir. Çalgı eğitiminde günlük çalışmalar içerisinde teknik çalışmaların mutlaka yer alması gereklidir. Her çalgının özelinde o çalgı için yazılmış bir çok teknik çalışma türleri vardır. Bu teknik çalışmalar genel olarak isimlendirildiğinde; dizi, arpej, akor, çift ses, parmak egzersizleri ve bunların farklı kullanım biçimleri şeklinde literatürde bulunmaktadır. Piyano eğitiminin başlangıç aşamasından itibaren her seviyede teknik çalışmaların kullanımı gerekli ve kaçınılmazdır. Piyano eğitiminde sıklıkla yararlanılan teknik çalışmalar kendi içlerinde öğrencinin bulunduğu teknik seviyedeki ihtiyacına göre çeşitlilikler göstermektedir. Teknik çalışmaların bir sıra düzeni içinde sistemli bir şekilde çalışılması gerektiği gibi bazı durumlarda ise ihtiyaca yönelik olarak çalışmalar yapılabilmektedir. Bu çalışmada uluslararası kapsamda gerçekleştirilen Londra Müzik Koleji piyano sınavlarının farklı sınıf seviyelerindeki 8 farklı kitabında bulunan teknik çalışmalar üzerine bir inceleme yapılmıştır. Her kitapta çalışma parçaları ve sınav repertuarı haricinde dizi (paralel, zıt, kromatik, staccato), kırık akor, arpej (temel, dominat 7’li, diminished 7’li) başlıkları altında teknik çalışmaların yer aldığı ayrıca ilerleyen seviyeye uygun olarak teknik çalışmaların da zorluk düzeylerinin giderek ilerlediği ve farklı değişikliklerle sergilenişlerinin daha üst seviyelere çıktığı görülmüştür. Birinci kitaptan sekizinci kitaba kadar her kitapta bulunan teknik çalışmalar ayrı ayrı değerlendirilmeye alınmış ve kitaplar arasındaki yeni gelen teknik çalışma farklılıkları tespit edilmiştir. Aşamalı olarak ilerleyen bir seviye düzenine odaklı olarak tasarlanmış bu sınav kitaplarında bulunan teknik çalışmaların piyano eğitimi için yeterli ve uygun olduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çalgı Eğitimi, Teknik Çalışma, Piyano Eğitimi, Piyano Kitapları, Londra Müzik Koleji

ABSTRACT

Technical studies are one of the important steps of instrument training. In instrument training, it is necessary to include technical studies in daily studies. There are many types of technical works written specifically for each instrument for that instrument. When these technical studies are generally named; series, arpeggios, chords, double voice, finger exercises and their different forms of use are available in the literature in the form of. From the initial stage of piano education, the use of technical studies at all levels is necessary and inevitable. The technical studies that are often used in piano education vary according to the needs of the student at the technical level in which they are located. Technical studies should be studied systematically in a sequential order, and in some cases, studies can be carried out according to the needs. In this study, a review was made on the technical studies found in 8 different books at different grade levels of the London College of Music piano pins performed internationally. In each book and the exam in the repertoire of working parts external array (paralel, antonyms, chromatic, staccato), broken chord, arpeggio (basic, dominate 7, diminished 7) progressive technical studies under the headings in the book and every level takes place in accordance with the technical work and the level of difficulty gradually progressing to the upper levels of the display with different changes have been seen coming and going. The technical studies in each book from the first to the eighth book were evaluated separately and the new differences between the books were Deciphered. It has been concluded that the technical studies contained in these exam books, which are designed with a focus on a progressively progressive level order, are sufficient and suitable for piano education.

Keywords: Instrument Education, Technical Work, Piano Education, Piano Books, London College of Music

1. GİRİŞ

Müzik denilince akla ilk gelen en temel olgu sestir. Bu olgudan sonra en önemli kavramlardan birisi çalgıdır. Çalgılar müziğin her türlü sergilenilmesi esnasında kullanılan en önemli unsurların başında yer almaktadır. “Çalgı, müziksel sesler üreten alet olarak tanımlanabilir. Ama bu alet sesi kendiliğinden değil, onu icat eden ve kullanan insanın fiziksel/ruhsal edinimi sayesinde üretmektedir” (Say, 2002:181). Fenmen’e göre (1997) bir müzik aletini başarılı bir şekilde çalabilmek ve o alet üzerinde duygularımızı ifade edebilmek için, ruhsal yetenek ve bedensel yeteneğin gelişmesi gerekir.

Çalgı eğitiminde bedensel yeteneğin gelişimi için öğrenilen çalgıya yönelik olarak uygulanan yoğun bir çalışma temposunun olması gerekliliği kaçınılmaz bir gerçektir ancak teknik ve teorik kazanım hedeflerinin belirlenmediği, edinilecek yeni bilginin (bedensel/ruhsal) bir sonraki çalışmalara ışık olmadığı ve sistemli bir tasarımı olmayan çalışma düzeninin faydalarının olması beklenmemelidir.

Çimen’e göre (1994) bir çalgıyı en iyi ve en etkili bir şekilde çalmanın yolu gerekli teknik becerileri edinmiş olmaktan geçer. Teknik çalışmalarla sinir yolları temizlenir; böylece motor merkezden (beyin hücreleri) çalma organlarına istemli dürtülerin geçişi çabucak ve kesintisiz gerçekleşir. Bedensel duyarlıkları keskinleştirilmeli ve

güçlendirilmelidir. Bunlar kas, bağ, kemik gibi iç bağlantı organlarının duyarlılığı olarak adlandırılır, bu organlar vasıtasıyla uyarıcılar oluşur ve bu uyarıcılar da motor merkezini çalıştırır (Akt. Pirgon, 2009:11).

Çalgı eğitiminde bir çalışma düzeni oluşturma aşamasında ilk önce teknik çalışmalar daha sonra etütler ve son olarak da eserler gelir. Bu üç aşamanın programlı bir şekilde sürdürülmesi çalgı eğitiminin istenilen şekilde ilerlemesi için önemlidir. “Her düzeyde doğru tekniği ve gelişimi destekleyecek ve aynı zamanda müzikal donanıma da yardımcı olacak etütler, istenen hedefe ulaşmayı kolaylaştıracaktır” (Ömür, 2022:571).

Piyano, geniş ses alanı itibariyle içinde bütün enstrümanların ses alanlarını barındırmasından dolayı birçok alanda kullanılmaya elverişli bir çalgıdır (Sözmen, 2021). Kullanım olanakları düşünüldüğünde çalgılar arasında piyanonun önemi oldukça büyüktür. Hem bir solo çalgısı hem de bir eşlik çalgısı olması bakımından müziğin tüm alanlarında (eğitim/seslendirme) aktif olarak kullanılmaktadır.

Piyano popüler müzik türlerinde de sıklıkla kullanılmaktadır. Gündelik hayatta sürekli karşılaşılan ve kulağa hoş gelen melodilerin olduğu bir çok duygusal piyano müziği vardır. Sosyal medyanın istemli/istemli daima hayatımızın içinde olduğu düşünüldüğünde piyano müziğinin her an karşımıza çıkması kaçınılmazdır. YouTube olarak bilinen sosyal medya platformunda dinlendirici/rahatlatıcı müzikler şeklinde bir başlıkla arama yapıldığında karşımıza gelen ilk sayfadaki müziklerin çoğunluğunun kuş, su, rüzgar, dalga gibi sesler eşliğinde oluşturulmuş piyano müziği olduğu görülecektir. Elbette piyanonun armonik zenginliği ve ses aralığının genişliği sayesinde sayısızca hoş melodilerin olduğu parçaları sıklıkla farklı mecalarda duymaktayız, ancak böylesi geniş yelpazesi olan piyano çalgısının birde profesyonelleşme sürecinde “*teknik çalışma boyutu*” vardır.

Piyano eğitimi boyunca kullanılan birçok farklı teknik çalışma tasarımları vardır. Bunlar, her iki el için ayrı ya da birlikte tasarlanmış parmak egzersizleri, dizi çalışmaları, arpej çalışmaları ve bunların farklı aralıklarda oluşturulmuş biçimleri vb. şeklinde sıralandırılabılır. Çalgı eğitiminde her çalgı özelinde teknik çalışmalar için yazılmış birçok kaynak kitap bulunmaktadır. Piyano için de tasarlanmış birçok teknik çalışma kitabı literatürde mevcuttur. Bu metotların en önemlilerinden birisi C.L. Hanon’un tasarlamış olduğu *Hanon* (The Virtuoso Pianist – İn Sixty Exercises For The Piano) kitabıdır. “Teknik düzeyin geliştirilmesine ilişkin mevcut olan egzersiz metotları piyano tekniğinin en ince ayrıntılarını içeren beceriler kazandırmaya yönelik alıştırmalardan oluşturulmuştur” (Ekici, 2004)

Teknik çalışmalar bazen çalan kişiler için bile sıkıcı olma durumuna gelebiliyorken dinleyicinin böylesi teknik çalışmalara bakış açısını tahmin etmek zor olmasa gerekir. Şartlar ne olursa olsun piyano çalgısını öğrenmenin bir sistemi, hedefi ve sürekliliği olmalıdır. “Piyano eğitimi açısından belirlenen amaçlara yönelik yöntemlerin seçilmesi ve bu yöntemlerin tespit edilen hedefler doğrultusunda uygulanması, bu süreçte ön plana çıkan önemli hususlardan biridir. Piyano eğitiminin gereklerine uygun becerilerin kazandırılmasında ve hedefe ulaşılmasında tercih edilecek yöntemler, en az diğer unsurlar kadar önemlidir” (Kurtuldu, 2007:12).

“Tekniğin bu denli önemli olduğu düşünülecek olursa, tekniği geliştirmek ve iyileştirmek için yapılacak olan çalışmaların da ne denli detaylı, zorlu ve uzun bir süreç olduğu anlaşılabilir. Bu süreç içerisinde yapılan çalışmalar piyano eğitiminin her anında farklı şekillerde kendisini gösterir” (Pirgon, 2009:11).

Tüm çalgıların eğitiminde olduğu gibi piyano eğitiminde de teknik çalışmalar iki gruba ayrılır. Birincisi günlük çalışma programına başlamadan önce düzenli olarak yapılan ısınma çalışmaları ikincisi ise ihtiyaca yönelik olarak belirlenip uygulanan teknik çalışmalardır. Günlük olarak yapılacak teknik çalışmalar genel olarak değerlendirildiğinde, farklı tonlarda yapılacak dizi çalışmaları, arpej çalışmaları ve parmak egzersizleri şeklinde çeşitli değişkenlerle (staccato, paralel, zıt, ritim farklılıkları) sıralanabilir. İhtiyaca yönelik çalışmalar ise şu şekilde değerlendirilebilir; çalışılan bir etüt veya eserin bir bölümü yada bir pasajında aksayan yönleri düzeltmek veya iyileştirmek için gerek farklı teknik çalışma kitaplarından edinilen egzersizler gerekse eser yada parçanın aksayan yönlerinin özel olarak (farklı tonlarda veya ritimlerde) çalışılması ile olabilir. Piyano eğitiminde teknik çalışmaların her biri birer eksiği gidermekte ve ileride seslendirilecek etüt ve eserlere ön hazırlık sağlamaktadır.

Alan yazın incelendiğinde piyano eğitimi alanında yazılmış kitaplarla yönelik birçok araştırma yapılmıştır. Bu araştırmalar ile piyano kitaplarının piyano eğitime yönelik katkıları ve kullanım kapsamı tartışılmıştır. Bu çalışmalar; Carl Czerny’nin piyano etüt kitaplarının incelenmesi genel başlığında, Op.299 (Ahmetoğlu, 2020), Op.849 (Sezen, 2021), Op.824 (Elik, 2021), Op.718 (Kalkanoğlu, 2020), Op.599 (Korkmaz, 2021; Poyrazoğlu, 2007; Toptaş & Çeşit, 2014) şeklinde sıralanabilir. Farklı bestecilerin piyano kitaplarının incelendiği araştırmalar ise; Duvernoy Op.176 piyano kitabı (Ömür, 2022), Bertini Op.137 piyano kitabı (Ömür, 2021) şeklinde sıralanabilir.

Çalgı eğitiminde teknik çalışmaların kazanım amaçları genel olarak benzerlik gösterse de farklı çalgılarda başka hedefler doğrultusunda kullanılma olasılıkları da vardır. Müzik alanında farklı çalgılar üzerinde teknik çalışmaların önemine yönelik yapılan bir çalışmada; Aşık (2015), Keman eğitiminde dizi çalışmalarının öğrencilerin intonasyon ve pozisyon değiştirme becerileri üzerine etkisi başlıklı çalışmada; deney grubu üzerinde uygulanan dizi çalışmalarının öğrencilerin intonasyon ve pozisyon değiştirme becerilerini geliştirdiği, sonuçlarına ulaşmıştır.

2. YÖNTEM

Bu bölümde çalışma kapsamında ele alınan konunun çalışmanın modeli, evren ve örnekleme, veri toplama araçları, verilerin toplanması ve analizi, problem ve alt problemlere ilişkin bilgiler ele alınmıştır.

2.1. Araştırma Modeli

Londra Müzik Koleji (LCM) piyano sınav kitaplarındaki teknik çalışmaların içerik yönünden değerlendirilmesini konu alan bu araştırma, tarama modeli kullanılarak verilerine ulaşmış, doküman incelemesi ile oluşturulmuş betimsel bir çalışmadır. “Tarama modelleri, geçmişte ya da halen var olan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımlarıdır.” (Karasar, 2009:77). Doküman incelemesi veya analizi, araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içeren yazılı materyallerin analizini kapsar (Yıldırım ve Şimşek, 2008:187).

2.2. Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evrenini Londra Müzik Koleji (LCM) çalgı sınavı kitapları içerisinde yer alan sekiz piyano sınav kitabı, örneklemini ise sekiz piyano sınav kitabı içerisinde yer alan tüm teknik çalışmalar oluşturmaktadır.

2.3. Veri Toplama Araçları ve Analizi

Çalışma başlığı ve kapsamı altındaki verilere erişebilmek için öncelikle Londra Müzik Koleji (LCM) Piyano sınav kitaplarına erişim sağlanmıştır. Bu piyano sınav kitapları belirli yıl aralıkları ile güncellenip yeni repertuar ile kullanılmaktadır. Bu çalışma kapsamında incelenen piyano sınav kitapları 2021-2024 yılları arasında yürürlükte olan piyano sınav kitaplarıdır. Çalışma başlığı altında tüm kitaplardaki teknik çalışmalar her kitap özelinde kategorize edilerek veriler elde edilmiştir. Veriler gruplandırılırken her seviyedeki kitapta bulunan teknik çalışmaların kapsamı ayrıntılı olarak analiz edilip en uygun başlık altında toplanması sağlanmıştır. Ayrıca sırayla gelen her kitap seviyesinde ilk kez yer alan teknik çalışma verileri bir önceki kitaba gönderme yapılarak açıklanmış, kitaplar arasındaki teknik çalışma farklılıkları seviye ilerleyişi kapsamında değerlendirilmiş ve sunulmuştur.

2.4. Problem

Londra Müzik Koleji (LCM) Piyano Sınav Kitaplarındaki Teknik Çalışmaların İçerikleri nasıldır?

2.5. Alt Problemler

- ✓ Tüm Sınıf Düzeylerinin Genel Teknik Çalışma İçerikleri Nasıldır?
- ✓ LCM 1. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?
- ✓ LCM 2. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?
- ✓ LCM 3. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?
- ✓ LCM 4. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?
- ✓ LCM 5. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?
- ✓ LCM 6. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?
- ✓ LCM 7. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?
- ✓ LCM 8. Sınıf Piyano El Kitabında Teknik Çalışmalar Nasıldır?

3. BULGULAR ve YORUM

Londra Müzik Koleji (LCM) piyano sınav kitaplarındaki teknik çalışmaların içerikleri kitap sırasına göre analiz edilen veriler ışığında yorumlanmıştır. Her kitapta yeni gelen teknik çalışma biçimleri için gerek duyulduğunda tablolara yeni maddeler eklenip, ilgili kitapta olmayan teknik çalışma başlıkları çıkartılmış ve gerekli açıklama yorumlar üzerinde yapılmıştır. Bazı önemli noktalarda ise kitap içerisindeki teknik çalışma biçimleri şekiller yardımıyla bulgular içerisinde değerlendirilmiştir.

3.1. LCM Piyano El Kitaplarının Genel Görünümü

Tablo 1. LCM Piyano El Kitaplarındaki Teknik Çalışmaların Dağılımı

Sınıf Seviyesi	Teknik Çalışma Türleri								
	Dizi	Kırık Akor	Arpej	Kromatik Dizi	Staccato Dizi	Dominant 7'li Arpej	Üçlü Aralık Dizi	Üçlü Aralık Kromatik Dizi	Diminish 7'li Arpej
Grade 1	*	*	*						
Grade 2	*	*	*	*					
Grade 3	*	*	*	*					
Grade 4	*		*	*					
Grade 5	*		*	*	*				
Grade 6	*		*	*	*	*			
Grade 7	*		*			*	*	*	*
Grade 8	*		*			*	*	*	*
Toplam									

Tablo 1’de LCM piyano sınav kitaplarında sergilenen teknik çalışma türlerinin genel dağılımı görülmektedir. Sekiz kitabın tamamında bulunan teknik çalışma başlıkları, dizi, kırık akor, arpej, kromatik dizi, staccato dizi, dominant 7’li arpej, üçlü aralık dizi, üçlü aralık kromatik dizi, diminish 7’li arpej şeklinde dağılım göstermiştir. Genel görünüm dikkatle incelendiğinde özellikle dizi çalışmalarının tüm kitaplarda yer aldığı, kromatik dizilerin grade 1 kitabı hariç diğer tüm kitaplarda yer aldığı görülmektedir.

3.2. LCM 1. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

Tablo 2. LCM 1. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri								
	Dizi 1 Oktav İki El	Dizi 2 Oktav Sağ El	Dizi 2 Oktav Sol El	Zıt Hareket 1 Oktav Dizi İki El	Kırık Akor Sağ El	Kırık Akor Sol El	Arpej 1 Oktav Sağ El	Arpej 1 Oktav Sol El	
Do majör	*	*	*	*	*	*	*	*	
Sol Majör	*	*	*		*	*			
Re Majör	*	*	*						
Fa Majör		*	*				*	*	
La Minör		**	**		*	*			
Re Minör		**	**				*	*	

Not: Minör tonlardaki dizilerde tek * işareti olan sütunlarda sadece armonik diziler, çift ** işareti olan sütunlarda hem armonik hem melodik diziler, üç adet *** işareti olan sütunlarda sadece melodik minör dizilerin kullanıldığı belirtilmektedir. Diğer tablolarında da aynı şekil kullanım sağlanmıştır.

Tablo 2’ LCM 1. sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların ayrıntılı biçimde dağılımı görülmektedir. Kitapta dizi çalışmaları, kırık akor ve arpej çalışmaları 6 farklı tonda (4 majör, 2 minör) farklı kullanım şekilleri ile yer almaktadır. Bir oktavlık paralel dizi çalışmalarına do, sol ve re majör tonunda yer verilmiş ve bu diziler iki elin aynı anda kullanımı ile sergilenmiştir. İki oktav aralığında dizi çalışmalarına geçildiğinde ise iki elin ayrı ayrı çalıştırıldığı görülmektedir. Tek diyez ve tek bemole kadar olan tonlardaki diziler ve bir adet iki diyezli ton (re majör) dizisi yer almıştır. Ayrıca bir oktavlık kullanımla zıt hareket do majör dizisine yer verilmiştir. Kırık akorlar bölümünde ise do majör, sol majör ve la minör tonlarının kullanıldığı görülmektedir. Arpej çalışma bölümünde ise do majör, fa majör ve re minör tonlarındaki çalışmaların yer aldığı ve bu çalışmaların sağ ve sol el ile ayrı ayrı çalışıldığı bulgularına erişilmiştir. Kırık akor çalışmalarına yönelik örnek aşağıda verilmiştir.

C major

Şekil 1. LCM 2. Kitap Kırık Akor Çalışmaları

Şekil 1’de LCM 2. sınıf piyano kitabındaki do majör kırık akor çalışmaları görülmektedir. Kitabın seviyesine uygun olarak bu teknik çalışma iki elde ayrı ayrı sergilenerek verilmiştir. Her teknik çalışmada olduğu gibi kırık akor çalışmaları da piyano tekniğini geliştirme noktasında önemli çalışmalardır.

3.3. LCM 2. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

Tablo 3. LCM 2. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri					
	Dizi 2 Oktav İki El	Zıt Hareket 2 Oktav Dizi İki El	Kırık Akor 1.5 Oktav Sağ & Sol Ayrı	Arpej 2 Oktav Sağ El	Arpej 2 Oktav Sol El	Kromatik Dizi 1 Oktav Sağ & Sol Ayrı
Do majör		*		*	*	
Sol Majör	*	*	*			
Re Majör	*					
Fa Majör	*		*			
La Minör	**			*	*	
Re Minör	**		*			
La Majör	*					
Mi Majör	*					
Mi Minör	**		*			
Re Karar						*

Tablo 3'te LCM 2. sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların içeriği görülmektedir. Tablo 3'deki teknik çalışmaların kapsamı ile tablo 2'deki teknik çalışmaların kapsamı karşılaştırıldığında ikinci kitaptaki teknik çalışmaların teknik düzeyinin biraz daha ilerleme gösterdiği görülmektedir. Bu kitapta 9 farklı tonda (6 adet majör, 3 adet minör) iki oktav aralığında dizilere yer verilmiştir. İki oktav aralığında do majör ve sol majör tonlarındaki zıt yönlü dizi çalışmaları ile teknik gelişim düzeyinin ilerleyişine devam edilmiştir. Kırık akor çalışmalarının bir buçuk oktav ses aralığına, arpej çalışmalarının iki oktav ses aralığına çıktığı görülmektedir. Piyano eğitiminde önemli bir yere sahip olan kromatik dizilerin kullanımına ilişkin ilk örneğe ikinci kitapta yer almıştır. Bir oktav aralığında sergilenen kromatik dizi re karar sesi ile başlayıp tekrar re karar sesi ile tamamlanmıştır. Aşağıda re karar sesi ile tasarlanan bir oktav kromatik dizi bulunmaktadır.

Beginning on D

Şekil 2. LCM 3. Kitap Kromatik Dizi Çalışmaları

Şekil 2'de LCM 2. sınıf piyano kitabındaki kromatik dizi çalışmaları görülmektedir. Kromatik dizi çalışmaları 2. kitap ile ilk kez yer almış ve karar ses olarak re sesi belirlenmiştir. Sınav kitaplarının ilerleyen aşamalarında kromatik dizilerin farklı karar sesler ile sistematik bir şekilde sergilendiği görülecektir.

3.4. LCM 3. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

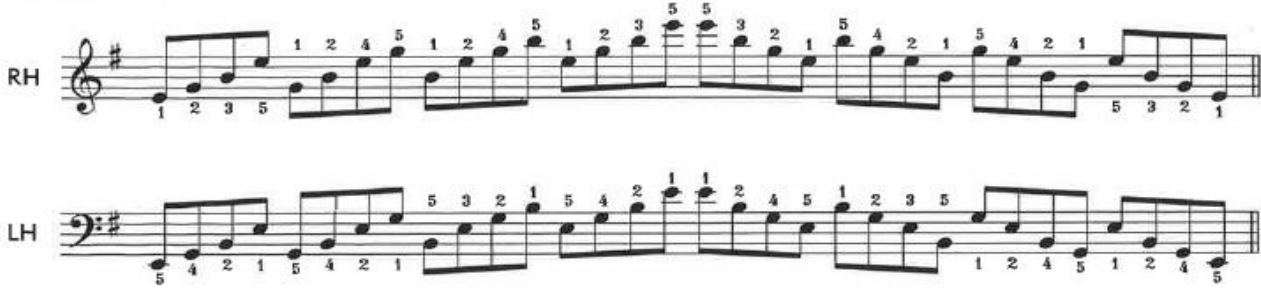
Tablo 4. LCM 3. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri					
	2 Oktav Dizi İki El	Zıt Hareket 2 Oktav Dizi İki El	Kırık Akor 2 Oktav Sağ & Sol Ayrı	Arpej 2 Oktav Sağ El	Arpej 2 Oktav Sol El	Kromatik Dizi 2 Oktav Sağ & Sol Ayrı
Sol Majör			*			
Re Majör	*			*	*	
Fa Majör	*					
Re Minör			*			
La Majör	*			*	*	
Mi Majör		*				
Mi Minör	**		*			
Sib Majör	*					
Mib Majör	*	*				
C Minör	**			*	*	
Sol Minör	**			*	*	
La Karar						*
Fa# Karar						*

Tablo 4'te LCM 3. Sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların içeriği görülmektedir. Tablo 4'de ki teknik çalışmaların kapsamı ile tablo 3'te ki teknik çalışmaların içeriği karşılaştırıldığında üçüncü kitaptaki teknik

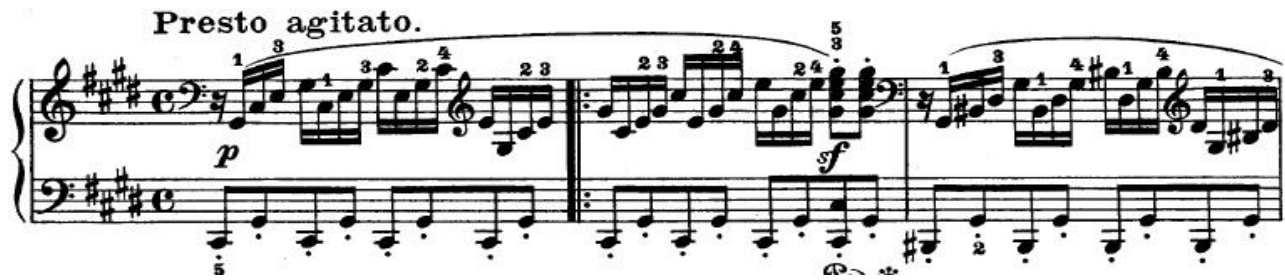
çalışmaların teknik seviyesinin biraz daha ilerleme gösterdiği görülmektedir. Bu kitapta onbir farklı tonda (7 adet majör, 4 adet minör) teknik çalışmaya yer verilmiştir. İki oktav ses aralığındaki dizilerin yeni tonlar (Sib Majör, mi Majör, C Minör ve Sol minör) ile kullanıldığı görülmektedir. Kırık akor çalışmalarının üç farklı tonda (sol majör, re minör, mi minör) iki oktav ses aralığında çıktığı, komatik dizi çalışmalarının ise farklı karar seslerde (la-Fa#) iki oktav ses aralığına çıktığı ve böylelikle teknik seviye ilerleyişinin sistematik olarak devam ettiği kitap içerisinde görülmektedir. Kitap içerisinde yer alan eserler incelendiğinde teknik çalışmalarda bu ilerleyişin sistematik bir seviye düzeni içerisinde eserlerde yansıdığı gözlenmektedir.

E minor

Şekil 3. LCM 3. Kitap Kırık Akor Çalışmaları

Şekil 3'te LCM 3. sınıf piyano kitabındaki kırık akor çalışmaları görülmektedir. Kırık akor çalışmaları iki oktav ses aralığında ilk kez bu kitap ile sergilenmiştir. Diğer teknik çalışmalarda olduğu gibi bu teknik çalışmada piyano eğitiminde oldukça önemlidir. Yukarıdaki kırık akor yapısının biraz farklı kümeleme düzeni ile sergilenişini çok ünlü bir eserde görmek mümkündür. Bu esere aşağıda örnek verilmiştir.

Şekil 4. Beethoven Op.27 No.2 Sonata 3. Movement

Şekil 4'te Beethoven'ın Op.27 No.2 (moonlight) piyano sonatının üçüncü bölümünün ilk üç ölçüsü görülmektedir. Özellikle sağ eldeki pasaja dikkat edildiğinde şekil 3'teki kırık akorların farklı kümeleme biçimi ve farklı ton ile şekil 4'te sergilenişi görülmektedir. Bu yüzdendir ki piyano edebiyatı düşünüldüğünde teknik çalışmaların her türlü olduğu oldukça gerekli ve önemlidir.

3.5. LCM 4. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

Tablo 5. LCM 4. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri									
	Dizi 2 Oktav İki El	Zıt Hareket 2 Oktav Dizi İki El	Arpej 2 Oktav Sağ & Sol Ayrı	Arpej 2 Oktav İki El	Kromatik Dizi 1 Oktav Sağ & Sol Ayrı	Kromatik Dizi 2 Oktav Zıt Hareket				
Do majör				*						
Sol Majör		*								
Re Majör		*								
Fa Majör										
La Minör		*								
Mi Majör	*			*						
Mi Minör										
Sib Majör	*									
Mib Majör	*		*							
C Minör	**									
Sol Minör	*									
Si Majör	*			*						
Lab Majör	*		*							
Reb Majör	*									
Si Minör	**		*							
Fa Minör	**									
Fa# Minör			*							
C# Minör			*							
Re Karar								*		*
Lab Karar										*

Tablo 5'te LCM 4. sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların içeriği görülmektedir. Tablo 5'teki teknik çalışmaların kapsamı ile tablo 4'te ki teknik çalışmaların içeriği karşılaştırıldığında dördüncü kitaptaki teknik çalışmaların teknik seviyesinin belirli bir düzen içerisinde ilerleme gösterdiği görülmektedir. Bu kitapta 18 farklı tonda (11 adet majör, 7 adet minör) teknik çalışmalara yer verilmiştir. 4 numaralı kitapta 10 farklı tonda (7 majör, 3 minör) 2 oktav ses aralığında paralel dizi çalışmaları yer alırken, 3 farklı tonda ise (sol majör, re majör, la minör) 2 oktav aralığında zıt hareketli dizilerin yer aldığı görülmektedir. Dördüncü kitapta ilk kez arpej çalışmalarına bir yenilik getirilmiştir. Bu yenilik üç farklı tonda (do majör, mi majör, si majör) arpejlerin iki el eş zamanlı ve iki oktav ses aralığında sergilenmesidir. Dördüncü kitap ile birlikte sonraki aşamadaki kitaplarda kırık akorların kullanımına ilişkin bir veriye rsatlanılmamıştır. Komatik dizi çalışmalarının devam ettiği ve farklı karar seslerde (re - la bemol) iki oktav ses aralığına çıktığı ve böylelikle teknik seviye ilerleyişinin sistematik olarak devam ettiği görülmektedir.

Beginning on Ab

Şekil 5. LCM 4. Kitap Zıt Hareket kromatik Dizi Çalışması

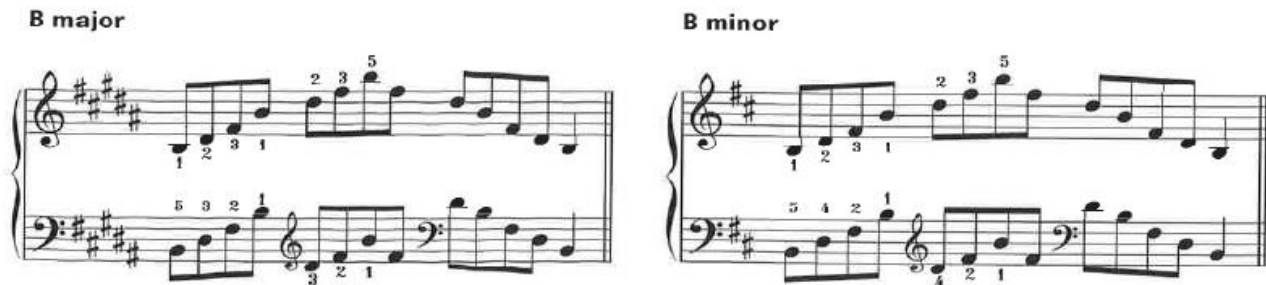
Şekil 5'te LCM 4. kitapta bulunan zıt hareket kromatik dizi çalışması görülmektedir. İki elin zıt olarak çalıştırıldığı bu kromatik dizi çalışması iki elde de aynı tuş (la bemol) kullanarak başlamıştır. Özellikle bu farklı karar sesler ile seslendirilen kromatik diziler hem de piyano klavyesine hakimiyeti sağlamak açısından oldukça önemlidir. Piyano eserleri ve etütleri düşünüldüğünde sağ veya sol elde kromatik diziler her tuştan başlayabilmektedir. Bu düşünceyle kromatik dizileri de tüm karar seslerden (bütün tuşlar) çalışmak teknik gelişim açısından son derece önem arz etmektedir.

3.6. LCM 5. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

Tablo 6. LCM 5. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri							
	Dizi 3 Oktav İki El	Zıt Hareket 2 Oktav Dizi İki El	Staccato Dizi 3 Oktav Sağ & Sol Ayrı	Arpej 2 Oktav İki El	Kromatik Dizi 3 Oktav İki El	Kromatik Dizi 2 Oktav Zıt Hareket		
Do majör	*							
Sol Majör				*				
Fa Majör	*	*			*			
La Minör	***							
Re Minör	***	*						
La Majör		*						
Mi Majör				*				
Mi Minör		*						
Sib Majör	*				*			
Sib Minör	*				*			
C Minör	***	*						
Si Majör	*	*			*			
Lab Majör				*	*			
Sol# Minör					*			
Reb Majör					*			
Si Minör					*			
Fa Minör					*			
Fa# Minör	*							
Fa# Majör	*							
C# Minör	*				*			
Do Karar						*		
Do-Mi Karar								*
Fa#-La# Karar								*

Tablo 6'da LCM 5. sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların içeriği görülmektedir. Tablo 6'da ki teknik çalışmaların kapsamı ile tablo 5'teki teknik çalışmaların içeriği karşılaştırıldığında beşinci kitaptaki teknik çalışmaların teknik seviyesinin belirli bir düzen içerisinde ilerleme gösterdiği görülmektedir. Bu kitapta 20 farklı tonda (10 adet majör, 10 adet minör) teknik çalışmalara yer verilmiştir. 5. sınıf piyano kitabında 11 farklı tonda (5 majör, 6 minör) 3 oktav ses aralığında paralel dizi çalışmaları yer alırken, 6 farklı tonda ise (fa-la-si majör, re-mi-do minör) 2 oktav aralığında zıt hareketli dizilerin yer aldığı görülmektedir. 5. kitapta ilk kez staccato dizi çalışmalarına yer verilmiştir. Staccato diziler üç farklı tonda (sol-mi-la bemol majör) ve 3 oktav aralığına yer almıştır. Şuana kadar teknik çalışmaların her kitapta yeni farklılıklarla bir üst seviyeye çıktığı gözlemlendiğinde bu kitapta da dikkat çeken teknik çalışma 3 oktav aralığında sergilenen kromatik dizi çalışmaları olmuştur. Ayrıca kromatik dizi çalışmalarına farklı biçimde yenileri eklenerek kitaptaki teknik çalışmalar çeşitlenmeye başlamıştır. Yeni gelen zıt hareket kromatik diziler 2 oktav ses aralığında olup sağ ve sol elde farklı karar sesleri ile başlamıştır. Tablo 6'da açıkça görüldüğü üzere 2 oktav zıt hareket kromatik dizi çalışmasının birincisinde sol elde mi sağ elde do karar sesi ile tasarlanmış kromatik dizi, ikincisinde ise sol elde fa diyez sağ elde la diyez karar sesleri ile tasarlanmış kromatik dizilere yer verilmiştir. Arpej çalışmalarına örnek aşağıda şekil 6'da sergilenmiştir.

Şekil 6. LCM 5. Kitap Arpej Çalışmaları

Şekil 6'da LCM piyano sınav kitaplarından 5. sınıf kitabı görülmektedir. Şekil 6'da görüldüğü üzere si majör ve si minör arpejler yan yana aynı karar ses de majör-minör olarak yer almıştır. Bu kullanım özellikle ton kavramının arpej çalışmalarında uygulanmasına ve anlaşılmasına yönelik olarak oldukça kolaylık getiren bir durumdur. Si majör arpejin üçüncü derecesindeki sesin (re diyez) yarım ses indirgenmesiyle aynı karar seste arpej çalışması si minöre dönüşmüştür. Bu kitap ve sonraki kitaplardaki arpej çalışmalarının bu düzende bir bakış açısıyla yer alması arpej çalışmalarının daha anlaşılır ve kolaylıkla çalınmasına olanak tanımıştır.

E major

Şekil 7. LCM 5. Staccato Dizi Çalışmaları

Şekil 7’de LCM 5. sınıf piyano kitabında yer alan “staccato dizi” teknik çalışması bulunmaktadır. Şekil 7’de görüldüğü üzere staccato dizi çalışması mi majör tonu ile sergilenmiştir. Genel olarak 24 ton içinde bulunan 12 majör ve 12 minör ton dizilerinin tamamını bu şekilde staccato olarak çalışmak mümkündür. LCM piyano sınav kitaplarında bütün tonlardaki dizilere bu şekilde bir staccato çalışma biçimi yerleştirilmemiştir ancak teknik gelişim düzeyinin daha iyi ilerleme kaydetmek adına bu tarz çalışmaları zihinden tasarlayarak yapmak mümkündür. Ayrıca staccato çalışmalarını diğer teknik çalışmalara da uyarlamak gereklidir. Örneğin iki oktav aralığında bir arpej çalışmasını çıkıcı harekette bağlı olarak çalıp inici harekette staccato olarak çalmak mümkündür. Teknik çalışmaların her türünde birçok farklı yapı ile çalışmak piyano eğitimde daha iyi gelişim kaydetmek ve teknik seviyeyi düzeyini daha ileriye taşımak için önemlidir.

3.7. LCM 6. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

Tablo 7. LCM 6. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri									
	Dizi 4 Oktav İki El	Zıt Hareket Dizi 2 Oktav İki El	Staccato Dizi 4 Oktav Sağ & Sol Ayrı	Dominant 7’ li Arpej 3 Oktav İki El	Arpej 4 Oktav İki El	Kromatik Dizi 4 Oktav İki El	Kromatik Dizi 2 Oktav Zıt Hareket	Diminished 7’ li Arpej 3 Oktav İki El		
Do Majör				*						
Sol Majör			*		*					
Re Majör			*							
Fa Majör	*									
La Minör			*		*					
La Majör			*		*					
Mi Majör	*									
Mi Minör	**									
Sib Majör	*	*			*					
Mib Majör	*				*					
C Minör			*							
Sol Minör		*			*					
Si Majör	*				*					
Lab Majör	*	*								
Sol# minör	**									
Reb Majör	*	*			*					
Reb Minör					*					
Si Minör	**	*			*					
Fa Minör	**	*								
Fa# Minör	**				*					
Fa# Majör					*					
C# Minör	**									
Fa# Majör	*									
Sib Minör	**				*					
Mib Minör	**				*					
Do Karar						*				*
Mi Karar							*			
Sib Karar							*			

Tablo 7’de LCM 6. sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların içeriği görülmektedir. Tablo 7’de ki teknik çalışmaların kapsamı ile tablo 6’da ki teknik çalışmaların içeriği karşılaştırıldığında altıncı kitaptaki teknik çalışmaların teknik seviye düzeylerinin aşamalı olarak ilerleme gösterdiği görülmektedir. Bir önceki kitaplar ile altıncı kitap arasında en belirgin özellikler dizi ve arpej çalışmalarının dört oktav ses sınırına ulaşmasıdır. Bu kitapta 24 farklı tonun kullanıldığı teknik çalışmalara yer verilmiştir. Özellikle aynı tuşun iki farklı adı olan do diyez minör

ve re bemol minör tonları bu kitapta farklı amaçlar ile kullanılmıştır. 5. sınıf kitabında 16 farklı tonda (8 majör, 8 minör) 4 oktav ses aralığında paralel dizi çalışmaları yer alırken, 6 farklı tonda ise (3 majör, 3 minör) 2 oktav aralığında zıt hareketli dizilerin yer de aldığı görülmektedir. Tıpkı 5. kitapta olduğu gibi 6. kitapta da staccato dizi çalışmalarına yer verilmiş ve staccato diziler beş farklı tonda ve 4 oktav ses aralığında yer almıştır. Şuana kadar teknik çalışmaların her kitapta yeni farklılıklarla bir üst seviyeye çıktığı gözlemlendiğinde bu kitaptaki dikkat çeken yeni teknik çalışmalar dominant 7'li ve diminished 7'li arpej çalışmaları olmuştur. 3 oktav ses aralığından oluşan dominant 7'li arpej çalışması do majör tonun beşinci derece yedili akoru (sol-si-re-fa) olarak planlanırken (şekil 8) yine 3 oktav ses aralığından oluşan diminished 7'li arpej ise re bemol majör tonu esas alınıp do karar sesi ile oluşturulmuştur. Genel arpej çalışmalarının ve kromatik dizilerin bu kitapta dört oktav ses aralığına çıktığı görülmektedir. Son olarak kromatik dizi çalışmalarına yönelik olarak si bemol sesinden başlayan yeni bir karar ses ile çalışma egzersizi oluşturulmuştur. Aşağıda dominant 7'li arpej çalışmasını ilişkin bir örnek verilmiştir.

Şekil 8. LCM 6. Dominant 7'li Arpej Çalışması

Şekil 5'te LCM 6. kitapta bulunan dominant 7'li arpej çalışması görülmektedir. Bu kitapla birlikte ilk kez gelen dominant 7'li arpej çalışmasının üç oktav aralığında sergilendiği şekil 7'de açıkça görülmektedir. Altıncı kitaptan önceki kitaplarda yer alan temel arpej çalışmalarında edinilen teknik kazanım bu çalışmada farklı bir dizilimle kendini göstermiştir. Yedi ve sekizinci kitaplarda da dominant 7'li arpejlere önem verilmiş ve ayrıca tüm beyaz tuşlarda (la, si, do, re, mi, fa, sol) bu yapının sergilenmesi sağlanmıştır.

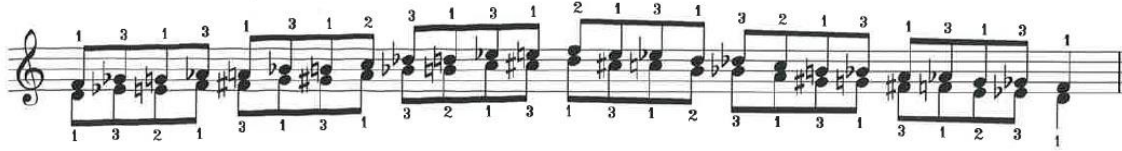
3.8. LCM 7. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

Tablo 8. LCM 7. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri									
	4 Oktav Dizi İki El	Zıt Hareket 2 Oktav Dizi İki El	Diminished 7' li Arpej 3 Oktav İki El	Üçlü Aralık Dizi Sağ-Sol El Ayrı	Arpej 4 Oktav İki El	Dominant 7' li Arpej 3 Oktav İki El	Kromatik Dizi 2 Oktav Zıt Hareket	Kromatik Minör Üçlü Dizi İki El		
Do Majör	*	*			*					
Sol Majör				*		*				
Re Majör	*	*		*	*	*				
Fa Majör	*	*			*	*				
La Minör	**	*			*	*				
Re Minör	**	*			*	*				
La Majör	*	*			*	*				
Mi Majör	*	*			*	*				
Mi Minör	**	*			*	*				
C Minör	**	*			*	*				
Si Majör	*	*			*	*				
Reb Majör	*	*			*	*				
Si Minör	**	*			*	*				
Fa Minör	**	*			*	*				
Fa# Minör	**	*			*	*				
C# Minör	**	*			*	*				
Fa# Majör	*	*			*	*				
C# Karar			*							
Re Karar			*							*
Mib Karar			*							
F# Karar							*			
Do Karar							*			

Tablo 8'de LCM 7. sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların içeriği görülmektedir. Tablo 8'de ki teknik çalışmaların kapsamı ile tablo 7'de ki teknik çalışmaların içeriği karşılaştırıldığında yedinci kitaptaki teknik çalışmaların teknik seviyesinin belirli bir düzen içerisinde ilerleme gösterdiği ve yeni teknik çalışmaların eklendiği görülmektedir. Bir önceki altıncı kitap ile yedinci kitap arasındaki en belirgin özellikler ton içerisinde seyreden sağ ve sol elde üçlü aralık dizi çalışmaları ve yine her iki elin ayrı olarak kullanıldığı kromatik minör üçlü dizi çalışmalarıdır. Yedinci kitapta 17 farklı tonun (9 majör, 8 minör) kullanıldığı teknik çalışmalara yer verilmiştir. Dominant 7'li arpej çalışmasının ilk olarak 6. kitapta do majör tonu kapsamında verildiği Tablo 7'de belirtilmiştir.

yedinci kitapta ise dominant 7'li arpej çalışmasının kullanımına daha yoğun bir şekilde devam edilmiştir. Dominant 7'li arpej teknik çalışması bu kitapta 6 farklı ton ekseninde yer almış ve bir önceki kitapta kullanılan do majör tonundaki kullanım ile yedi farklı tonda (yedi beyaz tuş) sergilenişi gerçekleştirilmiştir. Yedinci sınıf piyano sınav kitabında 16 farklı tonda (8 majör, 8 minör) 4 oktav ses aralığında paralel dizi çalışmaları yer alırken, yine 16 farklı tonda ise (8 majör, 8 minör) 2 oktav aralığında zıt hareketli dizilerin yer de aldığı görülmektedir. Zıt hareketteki minör dizilerin sadece armonik şekilde sergilendiği tablo 8'de açıkça görülmektedir. yedinci kitapta yer alan staccato dizi çalışmaları bu kitapta yer almamış ve diminished 7'li arpej çalışmalarına yeni karar sesleri ile (do diyez, re, mi bemol) devam edilmiştir. Aşağıda minör üçlü kromatik dizi çalışmalarına ilişkin örnek verilmiştir.

Şekil 9. LCM 7. Kitap Minör Üçlü Kromatik Dizi

Şekil 9'da LCM 7. kitapta bulunan minör üçlü kromatik dizi çalışması görülmektedir. Kromatik diziler farklı şekillerde seslendirilebilirler. Bir oktav aralığında paralel şekilde olabildiği gibi aynı karar sestten başlayarak (şekil 5) zıt yönlü de olabilmektedir. Daha farklı çalınma şekilleri düşünüldüğünde minör üçlü ve altılı, majör üçlü ve altılı paralel hareket ile de seslendirilebilirler. Piyano edebiyatında bu tarz kullanımları özellikle büyük ölçekli eserlerde görmek mümkündür. İşte bu noktada kromatik dizileri genel anlamda temel biçimde değil aynı zamanda çok farklı çeşitlemeler kullanarak da çalışmak gereklidir.

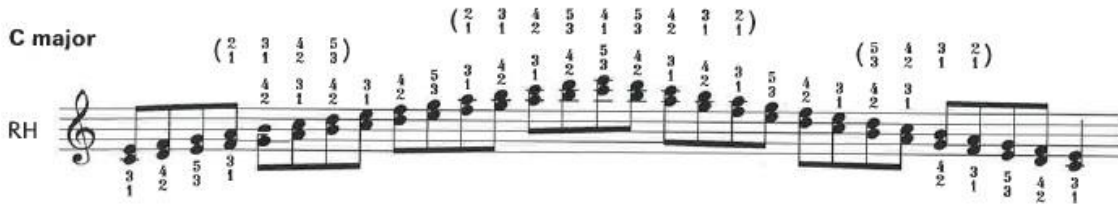
3.9. LCM 8. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmalar

Tablo 9. LCM 8. Sınıf Piyano El Kitabında Yer Alan Teknik Çalışmaların Durumu

Tonlar	Teknik Çalışmaların Sergileniş Biçimleri								
	Dizi 4 Oktav İki El	Zıt Hareket Dizi 2 Oktav İki El	Diminished 7' li Arpej 4 Oktav İki El	Üçlü Aralık 2 Oktav Dizi Sağ-Sol El Ayrık	Arpej 4 Oktav İki El	Dominant 7' li Arpej 4 Oktav İki El	Kromatik Dizi 4 Oktav Majör 6' lı	Kromatik Minör Üçlü Dizi 2 oktav Sağ-Sol El Ayrık	
Do Majör	*	*		*	*	*			
Sol Majör	*	*			*				
Fa Majör	*	*			*				
Re Minör				*					
La Majör				*					
Mi Majör	*	*			*				
Mi Minör	**	*							
C Minör	**	*			*				
Sol Minör	**	*			*				
Si Majör	*	*			*				
Sib Majör	*	*			*	*			
Mib Majör	*	*		*	*	*			
Lab Majör	*	*			*	*	*		
Reb Majör							*		
Si Minör	**	*			*				
Fa Minör	**	*			*				
Sib Minör	**	*			*				
Mib Minör	**	*			*				
Sol# Minör	**	*			*				
Fa# Majör							*		
Re Karar								*	
F# Karar			*						
Fa-Re Karar							*		
Sol Karar			*						
Lab Karar			*						
La Karar			*						
Sib Karar			*						
Si Karar			*						

Tablo 9'da LCM 8. sınıf piyano kitabında yer alan teknik çalışmaların içeriği görülmektedir. Tablo 9'de ki teknik çalışmaların kapsamı ile tablo 8'de ki teknik çalışmaların içeriği karşılaştırıldığında sekizinci kitaptaki teknik çalışmaların benzer başlıklarla fakat bir kaç farklı yaklaşımla sergilendiği görülmektedir. Diminished 7'li arpej çalışmalarına yeni karar sesleri ile (fa diyez, re, la bemol, la, si bemol, si) devam edildiği, 4 oktav aralığındaki kromatik dizinin majör 6'lı aralık (fa-re) ile sergilendiği ve kromatik minör üçlü dizinin re karar ses ile 2 oktav aralığında bulunduğu görülmektedir. Ayrıca bir önceki kitaplarda beyaz tuşların (do, re, mi, fa, sol, la, si)

tamamında sergilenen dominant 7'li arpej kullanımı sekizinci kitap ile birlikte diğer beş siyah tuşun karar seslerindeki (si bemol, mi bemol, la bemol, re bemol, fa diyez) kullanımı ile 12 karar seste sergilenmesi sağlanarak bu başlık altındaki çalışmalar sistematik bir seviye ilerleyiş düzeni içerisinde tamamlanmıştır.

Şekil 10. LCM 8. Kitap Üçlü Aralık Çift Ses Dizi (Do Majör)

Şekil 10'da LCM 8. kitapta bulunan üçlü aralık dizi çalışması görülmektedir. Üçlü aralık dizi çalışmasının tonu do majördür ve iki oktav ses aralığı ile şekillendirilmiştir. Bu üçlü aralık çalım biçimleri piyano eserlerinde de çoğunlukla karşılaşılan bir yapıdır. Besteciler eserler içerisinde bazı melodilerin duyum rengini zenginleştirmek için üçlü aralık biçiminden yararlanmaktadır. Bu tasarım şekli çalınan melodide duyum rengini daha güzel hale getirmektedir. Şekil 10'da bulunan üçlü aralık dizi çalışmasına dikkatle bakıldığında bütün üçlü aralıklardaki parmak numaraları yazılmıştır. Yazılı parmak numaralarına uyarak bu çalışmayı yapmak önemlidir. Ayrıca yazılı parmak numaralarının üstünde parentez içerisinde de farklı parmak numaralarının yazıldığı görülmektedir. Parantez içindeki parmak numaraları da bu üçlü aralık dizi çalışmasının ikinci çalışma biçimidir. Piyano eğitiminde doğru bir teknik gelişim için çalışılan eser, etüt ve teknik çalışmalarda parmak numaralarına uyarak çalışmak en doğru yoldur. Bazen bir piyano eserinde yukarıda şekil 10'da görülen teknik çalışmaya benzer bir şekilde iki seçenekli parmak numaraları görülebilmektedir. Böyle bir durumda eseri çalan kişinin teknik seviye düzeyi ve parmaklarının yapısına uygun olarak en uygun parmak numaralarını kullanması gereklidir.

4. SONUÇ, TARTIŞMA, ÖNERİLER

LCM piyano sınav kitaplarının tamamındaki teknik çalışmaların her kitapta seviye ve içerik yönünden ilerleme göstererek sergilendiği tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında sunulan bulgulara yönelik olarak elde edilen sonuçlara göre;

Kitapların genel değerlendirmesinde dizi, kırık akor, arpej, kromatik dizi, staccato dizi başlıkları ve bu başlıktaki çalışmaların farklı biçimleri olduğu tespit edilmiştir. Birinci kitapta temel seviyede bir oktav iki el dizi çalışmalarına yer verilirken aynı zamanda farklı tonlarda iki elin ayrı ayrı çalıştırıldığı iki oktav ses aralığına sahip dizi çalışmalarına yer almış, arpej ve kırık akor çalışmalarına her iki elin ayrı ayrı çalıştırılması şeklinde yer verilmiştir. İkinci kitapta dizi çalışmaları iki el beraber olarak hem zıt hem de paralel düzende sergilenmiş, kırık akor çalışmalarında bir buçuk oktav ses aralığına ulaşılmış, arpej çalışmaları da yine iki el ayrı olarak farklı tonlarda sergilenmiştir. Kromatik dizi çalışması ikinci kitapta yeni bir teknik çalışma olarak yer almıştır. Üçüncü kitapta iki el birlikte dizi çalışmalarına farklı tonlarda devam edilirken zıt hareket dizi çalışmaları iki el aynı anda seslendirilmeye başlanmıştır. Kırık akor çalışmaları iki oktav ses aralığına ulaşmış ve arpej çalışmalarına yine iki el ayrı olarak farklı tonlarda yer verilmiştir. Ayrıca kromatik dizi çalışmalarında ise iki el ayrı olarak farklı karar seslerde iki oktav ses aralığına yer almıştır. Dördüncü kitapta dizi çalışmalarının iki oktav ses aralığında yeni eklenen tonlar ile iki el beraber olarak zıt ve paralel düzende şekillendiği, arpej çalışmalarına yeni eklenen tonların iki el ayrı olarak çalıştırıldığı ve kromatik dizilerde zıt hareket iki oktav aralığında çalışmalara yer verildiği tespit edilmiştir. Beşinci kitapta paralel dizi çalışmalarının üç oktav ses aralığına ulaştığı, zıt yönlü iki oktav ses aralığındaki dizilerin yeni tonlarda sergilendiği, arpej çalışmalarına yeni tonlar ile devam edildiği, kromatik dizilerin üç oktav ses aralığına ulaştığı ve son olarak da bu kitapla birlikte ilk kez staccato dizi çalışmalarının yer aldığı görülmüştür. Altıncı kitapta paralel dizi, arpej, staccato dizi ve kromatik dizi çalışmalarının dört oktav ses aralığına ulaştığı, arpej çalışmalarının dominant 7'li ve diminished 7'li biçimleriyle yeni bir görünüm kazandığı tespit edilmiştir. Yedinci kitapta dizi ve arpej çalışmalarına dört oktav ses aralığıyla devam edildiği, dominant 7'li ve diminished 7'li biçimindeki arpej çalışmalarının üç oktav ses aralığında kaldığı, ayrıca yeni bir teknik çalışma biçimi olarak kromatik minör üçlü dizinin yer aldığı görülmüştür. Sekizinci kitapta dizi, arpej kromatik çalışmalarının dört oktav ses aralığında yer aldığı, kromatik majör altılı dizi çalışmasının dört oktav ses aralığında sergilendiği, kromatik minör üçlü dizi çalışmalarının her iki elde ayrı ayrı olmak üzere iki oktav aralığında bulunduğu sonuçlarına ulaşılmıştır.

Alan yazında hem çalgılar genelinde hem de piyano alanında teknik çalışmaların kullanımı ve önemine yönelik birçok sonuç elde edilmiştir. Kaleli & Barışeri (2018) çalışmasında piyano derslerinde, dersin başında veya uygun görülen kısmında gam ve arpej çalışmalarına ya da en azından öğrencinin çalacağı eserin tonunda olan gam ve arpej çalışmalarına yer verilmesini gerekliliğini belirtmiştir. Sözmen'e göre (2021). gam ve arpej çalışmalarının günlük olarak düzenli bir şekilde yapılması öğrencilerin parmak tekniklerini geliştirerek, daha esnek ve kıvrak parmaklara sahip olmalarına olanak sağlayacaktır.

Genel olarak çalgı eğitiminde çalışma kapsamında düşünüldüğünde ise piyano eğitiminde tüm teknik çalışma türlerinin önemli olduğu ve kromatik dizilerin de bu kapsamda çok değerli olduğu bilinmelidir. LCM piyano sınav kitapların inceleme aşamasında elde edilen önemli bulgulardan birisi ise kromatik dizilerin çalışılma biçimleridir. Tüm kitaplar genelinde kromatik diziler farklı karar seslerde (re, la, fa diyez, la bemol, do, mi) sergilenmiştir. Bilindiği üzere piyano eser ve etütlerinde kromatik diziler gerek melodik yapı düzeninde gerekse armonik veya teknik bir bağlantı oluşturmak için kullanılmaktadır. Arpejler ve dizileri her tonda (majör ve minör) seslendirmek ne kadar önemliyse aynı şekilde kromatik dizileri de farklı karar seslerde çalışmak o kadar önemlidir. Hanon egzersiz kitabında da kromatik dizilere yönelik bu şekilde farklı çalışmalar (büyük ve küçük üçlü aralık, majör ve minör altılı aralık, oktav aralık vb.) bulunmaktadır.

Piyano ve diğer çalgılarda uygulanan teknik çalışmaları sadece ısınma çalışmaları veya çalgıyı çalma kabiliyetini bedensel olarak geliştirici öğeler olarak düşünmemek gereklidir. Teknik çalışmaların çok yönlü faydalarını bilmek ve bu doğrultuda teknik çalışmaları etkin bir biçimde kullanmak gereklidir.

Doğru ve sistemli bir şekilde yapılacak teknik çalışmaların çalgıda kaliteli ses üretme noktasında da önemi büyüktür. “Kaliteli bir ses üretimi için piyano eğitiminin başlangıcından itibaren öğrencinin doğru teknik alışkanlıklar edinmesi ve tüm piyanistik organlarının arasındaki iş birliği bir ön koşul olarak kabul edilmelidir” (Sezen, 2022:325). “Piyano eğitimi derslerinde çalışılacak etütler ve eserler, ders öğretim elemanı tarafından öğrencinin çalgıdaki teknik ve müzikal gelişimine paralel olarak belirlenmektedir. Başka bir deyişle; öğrenci piyanoda teknik ve müzikal bakımdan gelişim gösterdikçe, çaldığı etütlerin ve eserlerin düzeyleri de yükselmektedir” (Aydiner Uygun, 2013:35). “Kısacası teknik çalışmalar, çalgı çalışıldığı sürece öğrencinin o dönemdeki ihtiyaçlarına göre günlük çalışma sürecinin zorunlu bir parçası olmak durumundadır. Bu nedenle yapılan teknik çalışmaların hedefine ulaşabilmesi için aceleci olunmamalı, iyice sindirilip, amaca ulaşmadan arkadan gelecek diğer aşamalara geçme konusunda sabırsız davranılmamalıdır” (Pirgon, 2009:11-12)

Çalışma kapsamında elde edilen veriler ve sonuçlar ışığında öneriler;

Genel olarak teknik çalışmaların doğru bir şekilde kavranması ve sergilenmesi açısından öncelikle iki elin ayrı ayrı çalıştırılması daha sonrada edinilen beceri kazanımına göre iki elin birlikte hareket ettiği çalışmalarının yapılması,

Teknik çalışmaların ses aralıklarının teknik çalışma türüne göre aşamalı olarak genişletilerek çalışılması,

Dizi, arpej, kromatik dizilerin hem bağlı hem staccato olarak seslendirilmesi ve ayrıca çeşitli zamanlara vurgu (aksan) uygulanarak çalışılması,

Dizi, arpej, kromatik dizilerin paralel olarak seslendirildiği gibi zıt yönlü hareketlerle de seslendirilmesi ve bazı noktalarda zıt ve paralel çalışmaların iç içe geçirililerek yapılması,

Kromatik dizilerin klavyenin her karar sesinden (her tuşdan) başlayacak şekilde paralel-zıt olarak ve ayrıca minör üçlü-altılı, majör üçlü-altılı aralıklarla çalışılması,

Benzer şekilde tonal dizilerinde minör üçlü-altılı, majör üçlü-altılı aralıklarla çalışılması,

Teknik çalışmalara çalgı çalışmaya başlamadan önce gerek ısınma gerekse problem çözme odaklı olarak yer verilmesi,

Teknik çalışmaları içeren metot kitapların yanında parmak egzersizi içeren teknik metot kitaplarının da kullanılması,

Çalışılan eserlerde üstesinden gelinemeyen zor pasajları ayrı bir şekilde belirleyip bu zorlukları aşmaya yönelik teknik çalışmaların yapılması,

Günlük ısınma amaçlı teknik çalışmalara ek olarak çalışılan eserlerin tonları ile aynı olan teknik çalışmalara yer verilmesi,

Çalışılan eserlerin genel teknik görünümü iyi analiz edilip bu doğrultuda teknik çalışmalara yoğunlaşılması (örneğin çalışılan eserde sol elde yoğun bir şekilde arpej çalışmaları varsa, teknik çalışmalarda bu doğrultuda belirlenip uygulanmalı),

Teknik çalışmaların uygulanma esnasında el, kol ve vücudun duruşuna dikkat edilmesi ve zorlanılan noktalarda (çeşitli kas ağrıları) problemin ne olduğu çözümlenerek çalışmaya bu şekilde yön verilmesi,

Çalgı eğitiminde en temel seviyeden itibaren öğrencilere teknik çalışmaların ödev olarak verilmesi,

Teknik çalışmaların öğrencilere zorunluluk değil de çalgı eğitiminin bir gerekliliği olarak aşılması,

Teknik çalışmaların eserleri çalma üzerindeki olumlu yansımalarının uygulamalı olarak örneklendirilerek öğrencilere öneminin belirtilmesi,

Çalışılan eserlerdeki zor bölümlerin (zorluk hangi elde ise) ayrılıp teknik çalışma şeklinde düzenli olarak tekrar edilmesi,

Teknik çalışmaların sistemli bir şekilde ilerleyişi ve teknik gelişimin doğru şekilde sonuçlanması için metronom kullanılması,

Metronom kullanımında ritim hızının teknik çalışmanın içeriği ve öğrencinin bulunduğu teknik seviyeye uygun olarak ayarlanması ve aşamalı olarak (ör: 60-62-64 şeklinde) artırılması,

Teknik çalışma hızının günlük olarak not edilerek teknik gelişimin farkındalığının bilinmesi,

Teknik çalışmaların sadece parmak ısıtma çalışmaları olmadığı ve doğru yöntemle yapılmayan çalışmaların faydadan daha çok olumsuz sonuçlar doğuracağına bilinmesi,

Teknik çalışmaları yaparken vücudun (el, kol, parmak) ihtiyaçlarına göre seçimler yapılması ve çalışmaların bu doğrultuda planlanması gereklidir.

KAYNAKÇA

1. Ahmetoğlu, F. (2020). Carl Czerny Op. 299 Pişano Etütlerinin Analizi. *Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Eskişehir.*
2. Aşık, A. (2015). Keman Eğitiminde Dizi Çalışmalarının Öğrencilerin İntonasyon ve Pozisyon Değişirme Becerileri Üzerine Etkisi. *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Burdur.*
3. Aydıner Uygun, M. (2013). Pişano Dersinde Çalışılan Etüt ve Eser Düzeyleriyle Bazı Değişkenler Arasındaki İlişkilerin İncelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies, Volume 6 I (6), 33–55.* https://doi.org/10.9761/jasss_748
4. Ekici, H. (2004). Müzik Öğretmeni Adaylarının Pişano Eğitime İlişkin Düzeye Uygun Teknik Alıştırma Metodu Sorunu. *1924-2004 Musiki Muallim Mektebinden Günümüze Müzik Öğretmeni Yetiştirme Sempozyumu Bildiriler Kitabı. 7-10 Nisan, Isparta.*
5. Elik, T. (2021). Carl Czerny Op.824 Dört El Pişano Etütlerinin Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.*
6. Fenmen, M. (1997). Müzikçinin El Kitabı, Müzik Ansiklopedisi Yayınları. Ankara.
7. Kaleli, Y. S., & Barışeri, N. (2018). Müzik Öğretmeni Adaylarının Pişano Eğitimi Sürecinde Kazandıkları Teknik Davranışların İncelenmesi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 35, 23–48.* <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sakaefd/issue/38142/303536>
8. Kalkanoğlu, B. (2020). Pişano Eğitiminde Sol El: C. Czerny Op.718 Sol El Etütlerinin Analizi. *Turkish Studies-Educational Sciences, 15(3), 1039–1950.* <https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.42789>
9. Karasar, N. (2009). Bilimsel Araştırma Yöntemi. Ankara: Nobel Yay. 20. Baskı.
10. Korkmaz, O. (2021). Pişano Eğitime Başlangıçta Kullanılan Etütlerin Teknik Düzeyi Açısından İncelenmesi. *Idil Journal of Art and Language, 10(78), 220–231.* <https://doi.org/10.7816/idil-10-78-05>
11. Kurtuldu, M. K. (2007). Bilgiyi İşleme Modeline Dayalı Pişano Eğitiminde Genel Öğrenme Stratejilerinin Yeri ve Görsel İmajlar Oluşturma Yönteminin Kullanılabilirlik Düzeyi. *Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü. Ankara.*
12. Ömür, Ö. (2021). Pişano Eğitiminde Kullanılan Bertini'nin 25 Etudes Elementaires Op.137 Kitabının Teknik ve Müzikal Kazanımlar Açısından İncelenmesi. *E-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi, 8, 627–641.* <https://doi.org/10.30900/kafkasegt>.
13. Ömür, Ö. (2022). Pişano Eğitiminde Başlangıç Etütleri İçinde Yer Alan Duvernoy Op.176 Etüt Kitabının Analizi. *Turkish Studies, 17(3), 569–582.* <https://doi.org/http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.58032>
14. Pirgon, Y. (2009). Pişano Eğitiminde Karşılaşılan Teknik Güçlüklerin Aşılmasına Yönelik Bir Uygulama. *Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.*
15. Poyrazoğlu, E. (2007). Carl Czerny'nin Yaşamı ve “il primo maestro di pianoforte” Etütlerinin İncelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.*
16. Say, A. (2002). Müzik Sözlüğü, Ahmet Say, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, 1. Basım, Ankara
17. Sezen, H. (2021). Czerny'nin Op.849, 30 Études De Mécanisme Kitabının Çalım Teknikleri ve Kazanımları Açısından İncelenmesi. *Idil Journal of Art and Language, 77(2021 Ocak), 18–29.* <https://doi.org/10.7816/idil-10-77-02>

18. Sezen, H. (2022). Piyano Eğitiminde Kaliteli Ses Üretiminin Önemi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 62, 311–331. <https://doi.org/10.21764/maeuefd.989521>
19. Sözmen, N. (2021). İlk Piyano Eğitimi ve Güzel Sanatlar Lisesi Müzik Bölümü Öğrencilerine Metod, Teknik Çalışma ve Repertuvar Bağlamında Öneriler. *Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Okan Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul*.
20. Toptaş, B., & Çeşit, C. (2014). Carl Czerny Op.599 Etüt Kitabında Sol Eşlik Yapılarının İncelenmesi. *NWSA Academic Journals*, 9(2), 66–83. <https://doi.org/10.12739/NWSA.2014.9.2.D0149>
21. Yıldırım, A.& Şimşek, H. (2008). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. Baskı). Seçkin Yayıncılık.